

Essunga kommun

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

VISION

I Nossebro skola 6–9 ska alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga. Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans, arbetsro och lärande.

Dokumenttyp

Fastställd

Detta dokument gäller för

Giltighetstid

Dokumentansvarig

Dnr

Handlingsplan

Av utbildningsnämnden

2020-08-31, § 49

Nossebro skola 6–9

Lsåret 2020/2021

Rektor

Un 2020/58

Innehållsförteckning

Inledning	4
Våra styrdokument.....	4
Diskrimineringslagen (2016:828).....	4
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11).....	5
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §.....	5
Vad står begreppen för?	5
Kränkande behandling	5
Trakasserier.....	5
Diskriminering.....	5
Befogade tillsägelser.....	6
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2020/2021	6
Mål för läsåret 2020/2021	7
Kontinuerliga, konkreta åtgärder för 2020/2021	7
Främjande arbete	7
Förebyggande arbete	8
Förankringsarbete av denna plan	8
Personal.....	8
Elever.....	8
Vårdnadshavare	8
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom.	8
Ett ärendes gång	9
Uppföljning och implementering	9
Ansvar.....	9
Elevhälsoteam.....	9
Trygghetsteam	9
Skolledning.....	10
Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.....	11
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering elev-elev.....	12

Bilaga 3. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

13

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Essunga kommuns skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt utreda (inom 1–2 arbetsdagar) vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. Direkt diskriminering: att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

2. Indirekt diskriminering: att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet,

3. Bristande tillgänglighet: att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna.
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde.
- andra omständigheter av betydelse.

4. Trakasserier: ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder,

5. Sexuella trakasserier: ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. (Diskrimineringslagen kap. 1 § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11)

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. (Lgr 11 sid 7)

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier är kränkande behandling som har samband med:

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- sexuella trakasserier.

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2020/2021

Skolans trygghetsteam konstaterar att vi har arbetat in väl fungerande rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Vi som jobbar på skolan behöver med tydlighet och struktur fortsätta att informera, så att alla elever berättar för någon personal i ett tidigt skede om något inte känns bra. Då något kommer till vår kännedom agerar vi enligt denna plan.

I drogvanundersökningen för årskurs 7–9 som genomfördes i januari 2020 framgår att andelen elever som trivs mycket eller ganska bra i skolan uppgår till 72 procent. Av pojkarna är det 71 procent som trivs ganska eller mycket bra, medan det är 74 procent av flickorna. Totalt är det knappt 7 procent som uppger att de trivs ganska eller mycket dåligt. 6 procent av pojkarna trivs ganska eller mycket dåligt och motsvarande siffra bland flickorna är också 6 procent. Att siffran blir 7 procent för samtliga elever beror på att alla inte uppgett kön.

Andelen elever som känner sig trygga uppgår till 90 procent. Av pojkarna känner sig 91 procent trygga medan 88 procent av flickorna känner trygghet.

När det gäller mobbing/utfrysning uppger 25 procent av eleverna att de känt sig utsatta någon enstaka gång det senaste året. Fördelat på kön är det 14 procent av pojkarna och 36 procent av flickorna. Totalt 7 procent av samtliga elever uppger att de ofta blivit mobbade eller utfrysade det senaste året. Bland pojkarna är det knappt 5 procent och bland flickor drygt 9 procent. På frågan om de själva deltagit i mobbing eller utfrysning det senaste året svarar totalt 80 procent att de aldrig gjort det, 17 procent vid enstaka tillfälle och 3 procent ofta. Fördelat på kön svarar 79 procent av pojkarna aldrig, 17 procent enstaka tillfälle och knappt 5 procent ofta. Bland flickorna är motsvarande siffror 81 procent aldrig, 18 procent enstaka tillfälle och knappt 2 procent ofta.

Under våren fyllde alla elever i trygghetskartor för att synliggöra på vilka platser eleverna känner otrygghet. Toaletterna och omklädningsrummen är det som markerats mest. Men även långkorridoren framhåller några elever som trång och stundtals stökig. En stor majoritet av eleverna har inte markerat någon plats som otrygg.

Årskurs 9 deltog under våren i Skolinspektionens enkät där frågor om grundläggande värden, trygghet och arbetet mot kränkningar ingår. Inom samtliga dessa områden ger eleverna svar som ligger högre än rikssnittet.

Trygghetsteamet och denna plan kommer att synliggöras ytterligare genom information i klasserna och anslag på anslagstavlor i korridorerna. Ungdomscoachen arbetar med elevgrupper och intervjuer i årskurs 9. Trygghet, studiero och trivsel finns med som en stående punkt vid alla utvecklingssamtal.

Skolans trygghetsteam konstaterar att antalet anmälningar som rör kränkningar på sociala medier, sms och mms är ett fortsatt, men minskande, problem.

För att både personal och elever ska få stöd i arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling arbetar vår ungdomscoach nära våra elever på skoltid och raster. Detta

har varit en mycket bra satsning som gett goda resultat bland annat genom enskilda samtal, arbete med elevgrupper samt en vuxen som finns nära våra elever. Vi har en mycket väl fungerande fritidsgård i närhet till skolan, som finns för eleverna på raster och fritid. Arbetet med kränkande behandling synliggörs ytterligare genom anslagstavlor i samtliga korridorer, samt fritidsgården, med information från trygghetsteamet. Kommunikationen mellan elever och personal förbättras genom utvecklingssamtal, intervjuer av ungdomscoach, elevråd, samrådsgrupp, så att personalen får vetskap om kränkningar, trakasserier och diskriminering. För att ytterligare öka transparensen finns denna plan i en förkortad elevversion.

Mål för läsåret 2020/2021

- Nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.
- Alla elever ska uppmuntras att ta ett eget ansvar för sitt eget och sina kompisars välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Alla elever ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten. Och känna sig trygga på hela skolans område.
- Bibehålla medvetenheten och kunskapen om följderna av kränkningar på sociala medier, sms och mms.

Kontinuerliga, konkreta åtgärder för 2020/2021

- Hög vuxennärvaro genom bussvakter, schemalagd pedagogisk lunch för år 6–7 och elevkafé på dagtid. Hög vuxennärvaro i korridoren.
- Lärarnas arbetsrum ligger i direkt anslutning till elevernas lokaler och år 6–7 har egna flyglar/hemklassrum.
- Tydliga rutiner vid kränkningar. Se bilaga 2.
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra skolans alla ämnen.
- Trygghetskartor till samtliga elever på 6–9 skolan, Dessa ska utvärderas och följas upp.
- Trygghetsteamet har regelbundna möten och på arbetslagskonferenserna är trygghetsärenden en stående punkt.
- Den årliga droganeundersökningen för år 7–9 kommer även innehålla frågor om trygghet och trivsel.

Främjande arbete

- Trygghetsteamet har regelbundna möten och ser till att aktuella ärendet hanteras enligt planen och ser mönster i ärenden för att kunna förebygga.
- Arbetslagen lyfter aktuella ärenden på regelbundna elevvårdskonferenser.
- Vi arbetar medvetet med värdegrunden och den genomsyrar all verksamhet.
- Ungdomscoachen arbetar med olika elevgrupper, samt enskilda intervjuer med alla elever i år 9.
- Denna plan tas upp på klass- och elevråd. För att göra den mer lättillgänglig för eleverna tas en förkortad version fram i samarbete med elevrådet.
- Aktualisera denna plan i personalgrupperna vid läsårsstart.

- Elevrådet och trygghetsteamet utvärderar planen i slutet av läsåret.
- Pedagogisk lunch.
- Bussvakt.

Förebyggande arbete

- Eleverna blir delaktiga i arbetet med planen genom elevrådet.
- Elevrådet informerar om planen i klasserna.

Förankringsarbete av denna plan

Personal

- Förankra i personalgruppen.
- Stående punkt på arbetslagskonferenser.
- Uppföljningar och utvärderingar.

Elever

- Genomgång i klasserna.
- Utvärderas av elevrådet varje läsår.
- Värdegrundsarbete.
- Diskussion i elevrådet.

Vårdnadshavare

- Genomgång med samrådsgruppen.
- Information på kommunens hemsida www.essunga.se
- Information på föräldramöten och på utvecklingssamtal.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Enskilda samtal med elever. intervju med samtliga elever
- Observationer i klassrum, i matsal och på raster.
- Elever tar egen kontakt med personal
- Arbetslags- och personalkonferenser. Trygghetsärende har en stående punkt.
- Rapporter till trygghetsteamet.
- Signaler som till exempel nedstämdhet, oro, frånvaro, humörsvängningar.
- Trygghetskarta år 6–9.
- Årlig drogvaneeundersökning där frågor om trygghet ingår.
- Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.
- Väl genomarbetad övergång mellan år 5 och 6 där till exempel samtliga elever intervjuas av elevhälsan inför kommande klassplacering.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska ärendet dokumenteras i protokoll, se bilaga 1. Mentor, eller annan personal, vidtar lämpliga åtgärder.
- Anmälan ska sedan ske till rektor samma dag. Rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt, inom två arbetsdagar.
- Ärendet lämnas över till trygghetsteamet som bevakar att ärendet hanteras enligt gällande plan.
- Utredning och uppföljning, se bilaga 2 och 3.
- Trygghetsteamet avslutar ärendet.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i trygghetsteamet och skolans elevråd inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från trygghetsteamet vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, elevrådet, klassråd och föräldramöten.

Ansvar

Alla som arbetar på Nossebro skola är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap. 1§ är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevvårdsteam för konsultation

Kontaktpersoner:

Kamilla Ehn	skolsköterska	0512-570 86
Kajsa Olsson	skolsköterska	0512-570 86
Hélène Karlsson	kurator	0512-570 87, 0706-88 35 14
Annette West	specialpedagog	
Britt-Marie Nilsson	specialpedagog	0734-61 25 95
Carina Ivehag	ungdomscoach	0512-570 44

Trygghetsteam

Tomas Johansson	rektor/samordnare trygghetsteam
Hanna Därnemyr	lärare
Katarina Persson	lärare
Ida Carlsson	lärare

Lars Hammarstrand
Hélène Karlsson
Carina Ivehag

lärare
kurator
ungdomscoach

Skolledning

Tomas Johansson

rektor

Bilaga 1. Dokumentation vid kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Datum		
Inblandade		
Uppgiftslämnare		
Händelse/beskrivning		
Åtgärder		
Datum för uppföljning		
Uppföljningssamtal		
Ansvarig		
Rektor informerad ☐	Huvudman informerad ☐	Berörda vårdnadshavare informerade ☐

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse.	All personal
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem och med berörda parter, enskilt eller i grupp. Samla så mycket information som möjligt. Dokumentera.	All personal
Steg 3	Dokumentation i protokoll (bilaga 1). Informera rektor. Informera berörda mentorer. Rektor anmäler händelsen till utbildningsnämnden.	All personal/rektor
Steg 4	Kontakt med berörda vårdnadshavare.	Mentor/annan personal
Steg 5	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal/rektor
Steg 6	Uppföljande samtal. Återkoppling till anmälare, mentor och vårdnadshavare.	Mentor/trygghetsteamet
Steg 7	Uppföljande samtal görs av mentor. Vid behov representant från trygghetsteam/elevhälsa. Återkoppling till berörda elever, vårdnadshavare och trygghetsteamet. Trygghetsteamet dokumenterar uppföljningssamtalen i kränkingsrapporten.	Mentor/rektor/trygghetsteam
Steg 8	Möte med elev, vårdnadshavare, mentor, representant från trygghetsteamet samt rektor.	Mentor/rektor
Steg 9	Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Rektor
Steg 10	Eventuell anmälan till socialtjänst.	Rektor
Steg 11	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Steg 1–6 Ska genomföras vid samtliga kränkingsärenden.

Steg 7–11 Vid allvarigare händelser eller om inte kränkningarna upphör.

Steg 1–4 Ska ske skyndsamt.

Bilaga 3. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor
Steg 8	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor